

IBBY NOVICE

38. KONGRES IBBY

Moč zgodb

V Putrajayi, upravni prestolnici Malezije, se je v začetku septembra 2022 odvil 38. kongres IBBY (International Board on Books for Young People). Kongres, ki je potekal pod naslovom *The Power of Stories/Moč zgodb*, je prinesel številne zgodbe in odstiral različne poti, ki jih ubiramo, ko povezujemo mlade bralce in knjige, mlade poslušalce in zgodbe. Tako sta bili v mednarodnem prostoru predstavljeni tudi dve zgodbi gibanja Bralna značka Slovenije – ZPMS: Petra Potočnik je predstavila projekt Zlata bralka, zlati bralec (*The Golden Reader Project – Stories that invite you in the world of reading*), Tilka Jamnik pa projekt medgeneracijskega branja (*Intergenerational stories are also »wings that help you soar every day«*). Tatjana Vučajnk je razgrnila prizadevanja za branje v dvojezičnem okolju (*Just read and you will also talk*), Tina Bilban pa delo Slovenske sekcije IBBY in publikacijo *Slovenia Loves Reading*, ki je nastala v sklopu priprav na gostovanje Slovenije na knjižnih sejmih v Frankfurtu in Bologni (*Slovenia Loves Reading – a story of literature and reading that have been bringing together different generations of readers*). Publikacija *Slovenia Loves Reading* predstavlja raznolike projekte, programe, društva, ustanove in organizacije, ki se ukvarjajo s promocijo branja v Sloveniji. Šele ob tovrstnih pregledih se, tudi v domačem prostoru, zavemo,

kaj vse delamo in kako se povezujemo. Publikacijo najdete na naši spletni strani (<http://www.ibby.si> – na angleški podstrani), oglasite se nam (na ibby.slovenia@gmail.com), če bi jo želeli v tiskani obliki.

Na kongresu so bile podeljene tudi IBBY častne listine. V živo jo je za svoj prevod knjige *#3špehbombe* C. Beauvois (Mladinska knjiga, 2019) prejela Katja Zakrajšek, saj je bila v slovenski delegaciji. Igorju Šinkovcu (za ilustracije v knjigi *Si že kdaj pokusil luno?* Boštjana Gorenca, Mladinska knjiga 2019) in Andreju Rozmanu Rozi (za knjigo *Rimuzine in črkolazen*, ilustracije Zvonko Čoh, Mladinska knjiga, 2019) pa smo častni listini prinesli v Slovenijo. Ob predaji diplom na Slovenskem knjižnem sejmu bomo z njimi posneli tudi kratke filme.

Eden od glavnih praznikov za ljubitelje mladinske književnosti je gotovo podelitev Andersenove nagrade, osrednje mednarodne nagrade na področju mladinske književnosti, ki se jo bionalno podeli avtorju in ilustratorju za celoten opus. Slovenska sekcija IBBY je v letu 2022 za nagrado nominirala Petra Svetino in Damijana Stepančiča. Damijan Stepančič se je s slikanico brez besed *Svetilnik* (Miš, 2019) uvrstil na seznam del, ki jih žirija še posebej priporoča v prevajanje in branje. Peter Svetina pa se je, kot prvi Slovenec, že drugič uvrstil med finaliste za nagrado Andersenovo

nagrado sta prejeli francoska pisateljica Marie Aude Murail in korejska ilustratorka Suzy Lee. V slovenščini lahko prebiramo romana *Simpl* in *O, Boy!* Marie Aude Murail, ki sta izšla pri Miš založbi. Suzy Lee pa je znana po svojih izjemnih slikanicah brez besedila, pri založbi Mladinska knjiga je izšla njena slikanica *Val*.

Podeljeni sta bili tudi nagradi za promotorje branje. IBBY Asahi nagrada, ki se podeljuje organizacijam, je potovala na skrajni sever Kanade h gibanju Iilitaqsinniq – Pinnguaqta, ki spodbuja medgeneracijsko in družinsko pismenost. Slovenska sekcija IBBY je za slednjo nominirala Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS. Nagrada IBBY iRead, namenjena posameznikom, pa je potovala v Iran k Zohreh Ghaeni ter k Jane Kurtz, ki deluje v Etiopiji. Slovenska sekcija IBBY je za nagrado IBBY iRead nominirala mag. Darjo Lavrenčič Vrabec in Slavka Pregla. Nagrade promotorjem branja vidimo kot pomembno izpostavljanje dela tistih, ki pogosto delujejo v ozadju, a so za razvoj bralcev in kakovostne mladinske književnosti ključni. Pogosto se šele ob nagradah zares zavemo pomena in razsežnosti njihovega dela. Prav zato tudi Slovenska sekcija IBBY vsako leto podeljuje nagrado in priznanja Slovenske sekcije IBBY za promocijo branja in mladinske književnosti.

Udeleženci kongresa smo si ogledali tudi razstavo nagrajenih in izpostavljenih knjig, na kateri je bila poleg Stepančičevega *Svetilnika* razstavljena še knjiga *David: Misija mogoče* Aksinje Kermauner (Zveza društev gluhih in naglušnih

Slovenije, 2019), ki je bila uvrščena v IBBY zbirko knjig za otroke s posebnimi potrebami.

Kongres v Maleziji je ob refleksiji preteklega dela snoval tudi poti v prihodnost. Na volitvah občnega zbora Mednarodne zveze je IBBY med drugim dobil novo predsednico in izvršni odbor. Naslednji dve leti bo IBBY vodila Sylvia Vardell, univerzitetna učiteljica, raziskovalka in promotorka branja iz ZDA. Tina Bilban sem bila zvoljena v izvršni odbor IBBY, tako smo po dvajsetih letih znova dobili slovenskega predstavnika (legendarni urednik in prevajalec Vasja Cerar je bil član izvršnega odbora 2000–2002). Pred nami je veliko dela, ki se ga kot novo izvoljena članica zelo veselim. Čakajo nas pomembni izzivi, bistveno povezani s trenutnim stanjem sveta – kako ob gospodarski krizi mladim bralcem po vsem svetu zagotavljati dostop do knjig, kako s pomočjo knjig graditi odnos do drugega, do okolja, do sveta, ki si ga delimo, kako mladim in tistim, ki jim knjige posredujejo v njihovem domačem okolju, širiti obzorja.

Vse te zgodbe nadaljujemo tudi v domačem okolju. Med drugim se jim bomo posvetili na prireditvi na Slovenskem knjižnem sejmu, ki jo že tradicionalno skupaj pripravljamo Slovenska sekcija IBBY, revija *Otrok in knjiga*, Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS in Sekcija za otroško in mladinsko književnost pri DSP. Letos bo potekala (25. 11. 2022 ob 13h na Pisateljskem odru) pod naslovom *Zgodbe so krila*.

Tina Bilban